

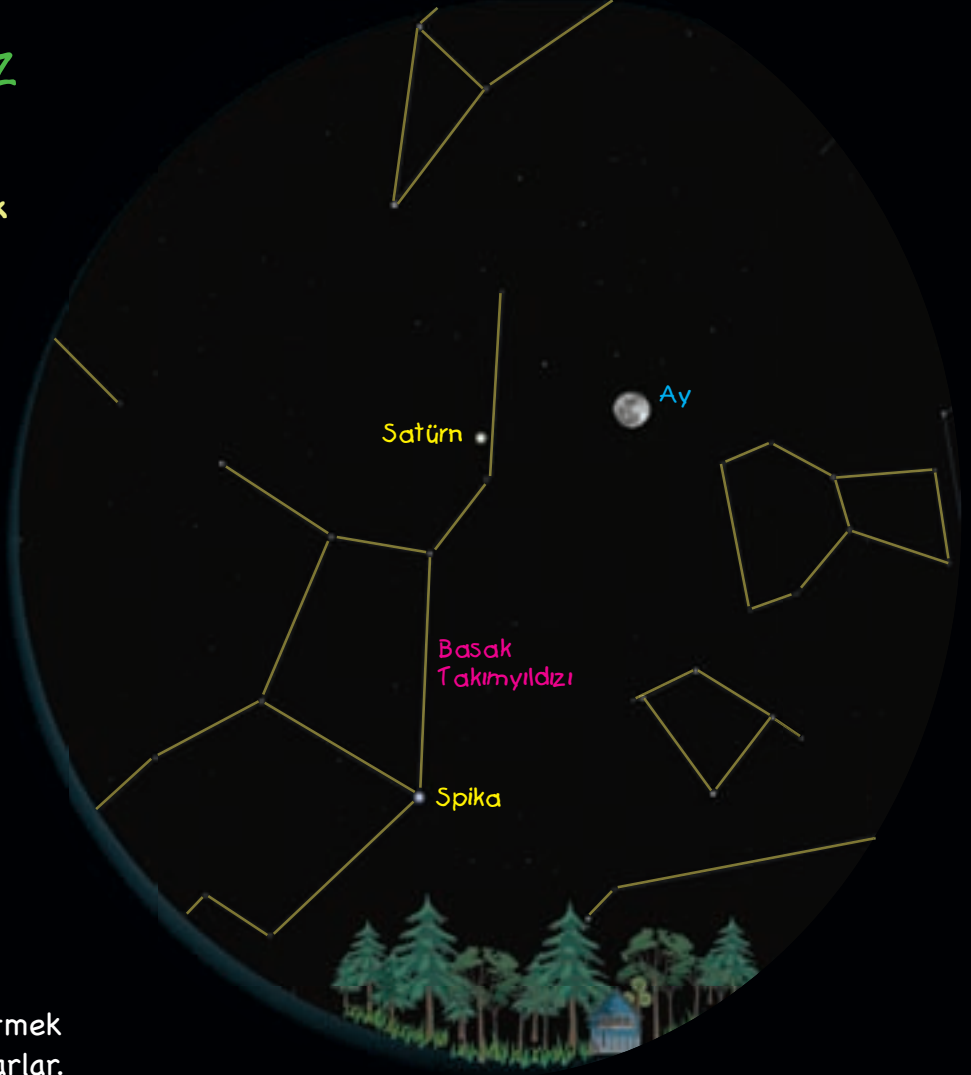
gök yüzü günlüğü

Satürn'ü Gözlemliyoruz

Gökyüzünde gözlemleyebileceğimiz birçok gökcismi var. Yıldızlar, takımyıldızlar, galaksiler, gezegenler... Üstelik yıldızları ve Satürn gibi parlak ve Dünyamıza yakın olan gezegenleri teleskopa gerek duymadan gözlemleyebiliriz. Örneğin Satürn'ü! Bu aylarda Satürn'ü gece boyunca gözlemleyebiliriz. Elbette yıldızlardan ayırt edebilirsek!

Çıplak gözle gözlem yaparken gezegenleri yıldızlardan ayırt etmek zordur. Onlar da yıldızlar gibi parlar. Ancak dikkatli bakıldığında gezegenlerin ve yıldızların parlama biçimlerinin farklı olduğu görülür. Yıldızların ürettiği ışık çok uzaklardan, yıldızlararası tozların arasından geçerek gelir. Bu nedenle ışıkları azalıp artıyormuş gibi görünür. Gezegenlerse ışık üretmez ve tıpkı Ay gibi Güneş'in ışığını bize yansıtır. Ayrıca gezegenler Dünyamıza yıldızlardan çok daha yakındır. Bu yüzden ışıkları yıldızların ışığı gibi "kırpışmaz". Gezegenleri gözlemlemek için önce doğuş ve batış zamanlarını araştırın. Ay ya da kolayca seçebildiğiniz bir

1 Mart akşamı, saat 21.00'da doğu ufku görüntüsü. Satürn ve Ay birlikte doğuyor.

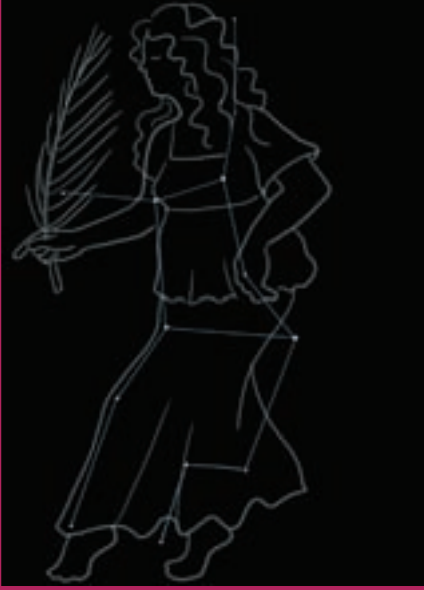
takımyıldızın doğrultusunda olduklarında onları çok daha kolay bulursunuz. Daha sonra da yansıtıkları ışığı yakınlarındaki yıldızlarıncıyla kıyaslayabilirsiniz.

Bu günlerde doğuşunu gözlemleyebildiğimiz Satürn Dünya'ya çok yakın değil. Bu nedenle Jüpiter ve Venüs'ten daha sönük görünür. Gezegen,

Şubat ayının ortalarında saat 21:00 gibi doğu ufkundan yükseliyor. Gün geçtikçe daha erken saatlerde doğuyor. Mart başında 20.00 civarında, mart ortasında 19.00'dan önce... 1 Mart'ta Güneş battıktan sonra doğu ufkuna baktığınızda Satürn'ü kolayca bulabiliriz. Çünkü o gün Ay ve Satürn yan yana doğacaklar. Satürn, Ay'ın hemen solunda parlak biçimde gözlemlenebilecek. Satürn hava karardıktan hemen sonra doğduğu için tüm gece gözlemlenebilir.

Satürn ve Uyduları

Satürn, çevresindeki halkasından dolayı, Güneş Sistemi'nin en ilginç ve dikkat çekici üyesi. Güneş'e yakınlığına göre 6. sırada ve Jüpiter'den sonra en büyük gezegen. Dünya'dan yaklaşık 700 kat büyük olduğu halde, kütlesi Dünya'nın sadece 100 katı büyüklükte. Bunun nedeni Satürn'ün gaz yapıya sahip olması. Gaz gezegen, Güneş'ten uzak olduğu için -180°C sıcaklıkta ve halkasını oluşturan kayalar buzla kaplı. Satürn'ün bilinen 47 uydusu var. Cassini Uzay Aracı bu uydularda araştırma yapıyor. Uydulardan en bilineni Titan, Merkür ve Plüton'dan büyük bir gökcsimi.

Başak (Virgo) Takımyıldızı'nı tanıyalım

Başak Takımyıldızı elinde başak tutan bir kıza benzetildiği için bu adı almış. Spika, takımyıldızın en parlak yıldızı. Spika'yı gökyüzünde bulmanın kolay bir yolu var. Büyükayı kepeçesinin sapını, bir yay çiziyor gibi düşünelim. Bu yayı doğu yönünde takip ettiğimizde Çoban Takımyıldızı'nın parlak yıldızı Arkturus'u buluruz. Yayı izlemeye devam edersek göreceğimiz ilk parlak yıldız Spika'dır. Takımyıldız doğrultusunda yaklaşık 1300 gökadanın bir arada bulunduğu Başak Kümesi (Virgo Kümesi) bulunur ancak çıplak gözle gözlenemez. Başak takımyıldızı, her yıl şubattan ağustosa kadar gözlemlenebilir. Satürn, gökyüzünde gözlemlendiği bu aylarda Başak Takımyıldızı doğrultusundadır.

Burcu Parmak

Ay'ın Halleri

21 Şubat İlkdördün

28 Şubat Dolunay

7 Mart Sondördün

15 Mart Yeniay

